

Medikamentooselt raseduse katkestamise eelse nõustamise akt

Nõustatav isik (rase)

.....
(ees- ja perekonnanimi, aadress, kontakttelefon)

Rasedust katkestav arst

.....
(ees- ja perekonnanimi, reg. kood)

Sissejuhatus

Nõustamisakti õiguslik alus on raseduse katkestamise ja steriliseerimise seadus ja sotsiaalministri 26.05.2000.a määrus nr. 38 „Raseduse katkestamise eelse nõustamise akti vorminõuded”.

Raseduse kestust arvestatakse nädalates. Vastavalt raseduse katkestamise ja steriliseerimise seadusele võib rasedust katkestada **naise omal soovil**, kui rasedus ei ole kestnud kauem kui 11 nädalat ning **meditsiinilisel näidustusel**, kui rasedus ei ole kestnud kauem kui 21 nädalat.

Raseduse katkestamine (abort) on embrüo või loote eemaldamine emakaõõnest kirurgiliselt või ravimite manustamisega (medikamentoosel teel).

Medikamentooselt raseduse katkestamine (abort)

Rasedus katkestatakse naise vabal tahtel

Raseduse katkestamisega seotud tüsistuste vältimiseks palume Teid:

Informeerida naistearsti:

- tervislikust seisundist, kõigist haigustest ja pidevalt tarvitavatest ravimitest
- Teile teadaolevast ülitundlikkusest ravimite uhtes
- Nõustuda Teile naistearsti poolt määratud analüüside ja uuringute tegemisega ning vajadusel raviga vastavalt naistearsti soovitusel

Raseduse katkestamine ja visiitide skeem

Skeem koosneb neljast visiidist. Esimesel, ambulatoorsel visiidil toimub nõustamine, teisel visiidil manustatakse suukaudselt ravimit mifepristoon. Kolmandal visiidil (36-48 tundi hiljem) manustatakse misoprostooli. Selle järgselt katkeb ravimite toimel rasedus 90% naistest rasedus 3 (kolme) kuni 6 (kuue) tunni vältel. Neljandal ambulatoorsel visiidil (2 nädalat hiljem) sedastatakse raseduse katkestamise õnnestumine või ebaõnnestumine.

Medikamentooselt raseduse katkestamise efektiivsus ravimite mifepristooni ja misoprostooli kombinatsioonis on väga tõhus kuni 63-päevase raseduse katkestamisel. Efektiivsus on keskimiselt 95%.

Raseduse katkestamise ajal on võimalikud tüsistused

Medikamentooset raseduse katkestamist võib võrrelda raseduse iseenesliku katkemise protsessiga mille käigus tekivad **valulikumad emaka kokkutõmbed ja verreeritus tupest**. Umbes 50% naistest vajab valuvaigistit.

Vereeritus on tavalise menstruatsiooniga võrreldes **vererohkem ja kestab pikemat aega**, kuid ei mõjuta tavalist hemoglobiini taset. Vereeritus on seda suurem, mida kauem on rasedus kestnud. Vereeritus on kõige intensiivsem 3-6 tundi pärast misoprostooli manustamist. Rohke ja pikenenud vereeritus, mis viib hemoglobiini langusele, on medikamentoosse abordi puhul harvaesinev. Umbes 1% juhtudest on vajalik verejooksu peatamiseks teostada emakaõõne kirurgiline puhastamine. Vereülekandae vajadus esineb 0,1-0,2% juhtudest.

Misoprostooli manustamise järgselt võib 1-2 tunni pärast **tekkida palavik**. Kui palavik kestab üle 4 tunni või tekib järgmistel päevadel pärast misoprostooli manustamist, siis võib **kahtlustada infektsiooni**. Umbes pooltel naistest tekib **iiveldus** ja kolmandikul **oksendamine**. Need sümptomid võivad olla ka seotud rasedusega. Misoprostooli manustamise järgselt esineb kuni neljandikul naistest kerge ja **iseeneslikult mööduv kõhulahtisus**, mis reeglina ravi ei vaja. Esineda võib mööduvat **peavalu, minestustunnet** ja **uimasust**, mida ravitakse vajadusel sümptomaatiliselt.

Kui läbivaatusel diagnoositakse **seesmist suguteede põletiku** ja **abort on toimumata**, teostatakse emakaõõne kirurgiline puhastamine ja määratakse ravi antibiootikumidega. **Raseduse jätkumise korral on vajalik kirurgiline abrasioon**.

Kontraseptsioon

Kontraceptiivide ja hormonaalseid rasestumisvastaseid vahendeid võib hakata kasutama kohe pärast mifepristooni ja misoprostooli manustamist. Kolm kuud peale raseduse katkestamist on Teil õigus saada hinnasoodustusega hormonaalseid rasestumisvastaseid vahendeid. Enne emakasisesest rasestumisvastase vahendi paigutamist tuleb sedastada abordi toimumine.

Meelespea

- Vereeritus võib kesta 1-3 nädalat. See ei ole menstruatsioon.
- Günekoloogiline järelkontroll toimub 2 nädala jooksul peale raseduse katkemist.
- Rohke vereeritus, palaviku või alakõhuvalude korral tuleb pöörduda naistearsti vastuvõtule (päeval) või erakorralise meditsiini osakonda (EMO) (õhtul ja öösel).

Avaldus

Soovin katkestada raseduse omal soovil, olles informeeritud raseduse katkestamise meetodi bioloogilisest ja meditsiinilisest olemusest, meetodi kõrvaltoimetest, raseduse katkestamise eelsetest ja järgsetest nõuetest, raseduse katkestamise võimalikest tüsistustest ning edaspidisest rasedusest hoidumise võimalustest.

Nõustatava allkiri ..... Kuupäev.....

Arsti allkiri / tempel..... Kuupäev.....